**QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)**
**MAĠISTRAT DR. LEONARD CARUANA LL.D., M.A. (FIN. SERV)**

Avviż Nru: 246/2021 LC

**CHARLES GRECH & COMPANY LIMITED**
(C-2473)

*vs*

**GIUSEPPE NAPOLITANO**

**Illum, 01 ta' Marzu, 2023**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-soċjetà rikorrenti ppreżentat fit-02 ta' Novembru 2022 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallasha s-somma ta' tnax-il elf, tlett mija u ħamsa u sittin Ewro u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (€12,365.74) rappreżentanti prezz ta' bejgħ ta' prodotti u merkanzija mibjugħa u konsenjati lill-intimat mill-kumpanija rikorrenti.

Bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-Mandat ta' Sekwestru u tal-Mandat ta' Qbid kawtelatorji ippreżentati kontestwalment, u bl-imghax bl-għola rata permessa mil-liġi kontra l-intimat li huwa minn issa inġunt in subizzjoni.

Rat illi l-konvenut ġie debitament notifikat bl-atti odjerni fl-1 ta' Diċembru 2022;

Rat illi fis-seduta tal-15 ta' Frar 2023 il-konvenut imsejjaħ diversi drabi baqa' ma deherx u lanqas ma ppreżenta r-risposta tiegħu in difesa għat-talba tas-soċjetà rikorrenti sa dakinhar;

Rat illi fis-seduta tal-15 ta' Frar 2023 ir-rappreżentant tas-soċjetà rikorrenti ddikjara illi l-ammont dovut sa' dakinhar huwa ta' disat' elef, sitt mija u ħamsa u sittin Ewro u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (€9,665.74) u dan stante pagamenti li saru fil-mori;

Rat illi fl-istess seduta tal-15 ta' Frar 2023 il-Qorti awtorizzat lis-soċjeta` rikorrenti, fuq talba tagħha stess, sabiex tippreżenta kapitolu għas-subizzjoni tal-konvenut, liema kapitolu ġie ppreżentat seduta stante u ġie approvat mill-Qorti;

Rat illi fil-kapitoli għas-subizzjoni tal-konvenut, is-soċjeta` rikorrenti talbet lill-konvenut sabiex jipprova bil-ġurament tiegħu li huwa debitur tas-soċjeta` attriċi fis-somma indikata u għar-ragunijiet kontenuti fl-avviż odjern;

Rat illi l-kawża tħalliet għas-subizzjoni tal-konvenut għal-lum stess.

Rat illi fis-seduta tal-lum il-konvenut ma dehrx għas-subizzjoni tiegħu sabiex iwieġeb għad-domanda tas-soċjeta' attriċi.

Ikkunsidrat;

Illi jirriżulta li minkejja li l-konvenuta ġie debitament notifikat bl-atti proċesswali kif hawn fuq imsemmi, huwa għażel li ma jdaħħal ebda

risposta u lanqas li jidher għas-sejħa ġudizzjarja tas-soċjetà rikorrenti.

Illi bl-applikazzjoni tal-Artikoli 698(2) u 702 *et seq* tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, is-soċjeta' rikorrenti talbet li l-konvenut jingħata s-subizzjoni u għaldaqstant talbet l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex tressaq il-kapitoli fil-konfront tagħha.

Illi s-subizzjoni ta' parti hija proċedura li ġġib effetti serji ħafna fuq il-posizzjoni ta dik il-parti jekk tali tonqos li tidher. Illi kif ġie ritenut fis-sentenza **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**[1], "*il-materja tas-subizzjoni hija materja delikata u deċiżiva peress li biha jekk il-parti tonqos li tidher, il-kapitoli jittieħdu bħala konfessati u l-konvenut ikun impedut li jagħmel appell amenokke ma jiġġustifikax il-kontumaċja tiegħu.*"

Illi di piu, ġie ritenut fis-sentenza **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**[2] rigward il-kaptoli li:

> "*jibda biex jigi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet "**Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani**", Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret <u>prova posittiva</u> li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal*

[1] **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta,** Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), 11 ta' Novembru 1986
[2] **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) 9 ta' Jannar 2008 (Appell Ċivili Nru 161/2005/1)

> *ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*
>
> *In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni ta' l-attur in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza "James Trapani et -vs- Vincent Cilia" (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati pero` dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammississjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja nghad is-subizzjoni setghet tintalab f' kull parti tal-procedura*";

*Naturalment, l-apprezzament relattiv ta' dik il-prova b' dak il-kapitolu hu rimess ghall-poter diskrezzjonali tal-Qorti adita mill-mertu, u f' dan il-kaz, tajjeb jew hazin, l-ewwel Qorti dehrilha li setghet tigbed il-konkluzjoni illi l-fatt dedott mill-atturi kien ghaliha suffragat bil-prova kostitwita mill-kapitolu;"*

Għalhekk, minkejja li s-soċjetà rikorrenti ressqet il-kapitoli kontra l-konvenut, dan ma jfissirx awtomatikament li t-talbiet rikorrenti ġew awtomatikament ipprovati sal-grad rikjest mil-liġi.

Filfatt, ġie ritenut fis-senteza Tabib **Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**[3] illi "*Huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wieġeb għalihom u ma jkunx iġġustifika l-kontumaċja, għandhom jitqiesu bħala konfessjoni. Imma dana ma jfissirx li l-Qorti*

[3] **Tabib Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**, Qorti Ċivili, Prim' Awla, 28 ta' Ġunju 1952.

*hija obligata toqgħod dejjem duq dik il-preżunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija sempliċi mezz ta' prova, u għandha tiġi eżaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawża' b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-Qorti jidrilha li għandha tagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, il-konfessjoni preżunta derivanti mis-subizzjoni għandha ċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra*."

B'hekk, fil-perspettiva ta' dan il-prinċipju appena enunċjat, il-Qorti ser tgħaddi biex teżamina l-provi mressqa in sostenn tat-talba attriċi.

Illi fis-seduta tal-15 ta' Frar 2023, xehed ir-rappreżentant tas-soċjetà rikorrenti Pierre Sammut u ppreżenta bil-ġurament tiegħu prospett aġġornat tal-ammonti li għadhom pendenti sal-ġurnata ta' dik is-seduta. Hu kkonferma li minkejja li t-talba oriġinali f'din il-kawża hija ta' €12,365.74, il-konvenut għamel xi pagamenti fil-mori u b'hekk illum-il ġurnata l-ammont dovut huwa ta' €9,665.74. Dan l-ammont jirrappreżenta ammont konsiderevoli ta' konsenji li saru lill-konvenut mis-soċjetà attriċi, liema konsenji saru fuq struzzjonijiet u ġew aċċettati mill-istess konvenut.

Illi mill-provi prodotti mis-soċjetà rikorrenti, il-Qorti ssib illi l-kapotili mressqa huma konsonanti mat-talba għas-sorte u b'hekk m'hemmx raġuni għalfejn il-Qorti ma tilqax it-talba attriċi.

**Deċide:**

Għaldaqstant, għal dawn il-motivi, il-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' t-talba tas-socjetà rikorrenti u konsegwentement tikkundanna lill-konvenut Giuseppe Napolitano iħallas lill-socjetà rikorrenti Charles Grech & Company Limited is-somma ridotta ta' disat' elef, sitt mija u ħamsa u

sittin Ewro u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (€9,665.74) u bl-imgħax legali b'effett mid-data tal-lum bħala d-data tas-sentenza sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż tal-preżenti kif ukoll tal-Mandat ta' Sekwestru numru 2452/2022 u tal-Mandat ta' Qbid numru 2451/2022 ikunu a karigu tal-konvenut.

Ft.Dr. Leonard Caruana
**Maġistrat**

Sharonne Borg
**Deputat Registratur**